

Het boek Richteren: voorstudie

Bijbelstudie YEDI 26 september 2017

Het boek Jozua

(Tenzij anders vermeld zijn de getallen tussen haakjes hoofdstukken (enkel getal) en verzen in Jozua.)

Jozua krijgt instructies van Mozes (vóór diens dood) en van God (1; 5:13-6:5; 8:1-2) over hoe het land te veroveren; dat veroveren gaat niet zonder slag of stoot, letterlijk (11:20) èn figuurlijk: de problemen rond Ai, het Chiwwietenbedrog (9), de benodigde dagverlenging (10)...

Sidenote: na Numeri 21:14's Boek der Oorlogen des Heeren hebben we hier in 10:13d het Boek des Oprechten; later komt daar het boek der Steden Kanaäns nog bij (18:9 SV).
--

En zo liep de verovering onder Jozua voorspoedig naar zijn eind (11:16-23); menig een koning had geen stand weten te houden (12). Jozua was dan wel klaar (11:15d), maar het volk als geheel nog niet (13:1-7): Jozua ging dus gauw land verdelen en vrij- (20) en Levitische steden (21) aanwijzen (Zie volgende pagina voor een kaartje).

Twee zaken vallen op: Manasse deel 1 neemt Gesur in maar vernietigt de Gesurieten niet, net zo min als ze de Maächatieten vernietigen in het wel ingenomen Maächa (13:13), en Manasse deel 2 en Efraïm krijgen sommige steden niet plat (resp. 17:11-13 en 16:10) net zo min als Juda dat lukte met Jeruzalem (15:63); daarnaast ontstaat er bijna een burgeroorlog tussen links van de Jordaan en rechts van de Jordaan, omdat Ruben, Gad en half Manasse een altaar oprichtten bij de Jordaan als getuige van hun verbondenheid met de rest van het volk (dat altaar heet dan ook 'Ed', 'Getuige') (22).

Volgens de traditie geeft ook Jozua een speech als hij zijn einde voelt naderen, waarin hij het volk (volgens Jozua eigenlijk al tevergeefs) oproept de HEERE te dienen (23). Jozua sterft en wordt begraven in het gebied dat hem was toegewezen; ook de zoon van Aäron, Eleazar, sterft en wordt in het gebied van zijn zoon Pinechas begraven; de resten van Jozef, die uit Egypte waren meegenomen op verzoek van Josef op zijn sterfbed (Genesis 50:22-26), werden begraven "op het stuk land dat Jakob voor honderd qesita had gekocht van de zonen van Chamor" (24) en daarmee is het boek Jozua ten einde.

LEVITICAL CITIES AND CITIES OF REFUGE
JOSH. 20-21

- Levitical city
- Levitical city (uncertain location)
- City of refuge
- Other city
- ▲ Mountain peak

Het boek Richteren

(Gelieve alleen dit begin te lezen: om de studie interessant te houden, niet verder lezen in Richteren. De verwijzingen slaan op het boek Richteren)

Zolang er generatiegenoten van Jozua in leven zijn als aanvoerders gaat het het volk redelijk voorspoedig;

⁶Toen Jozua de volksvergadering had ontbonden, waren de Israëlieten eropuit getrokken om het land in bezit te nemen, elke stam het gebied dat hun was toegewezen. ⁷Zolang Jozua leefde, had het volk de HEER gediend. Ook na zijn dood waren ze de HEER blijven dienen zolang de stammen werden aangevoerd door Jozua's leeftijdsgenoten, die getuige waren geweest van de grootse daden die de HEER voor Israël had verricht. ⁸Jozua, de zoon van Nun, de dienaar van de HEER, was gestorven toen hij honderdtien jaar oud was. ⁹Hij was begraven in het gebied dat hem was toegewezen: in Timnat-Cheres in het bergland van Efraïm, ten noorden van de Gaäs. (2:6-9)

niet perfect, *mind you*: soms wisten ze iemand tot hulp te bewegen,

²²Ook de nakomelingen van Jozef rukten op, naar Betel, en de HEER stond hen bij. ²³Ze stuurden verkenners naar Betel, dat vroeger Luz heette. ²⁴Toen de verkenners een man uit de stad zagen komen, zeiden ze tegen hem: 'Als u ons wijst hoe we in de stad kunnen komen, zullen wij u goed behandelen.' ²⁵De man wees hun hoe ze de stad konden binnenkomen. Ze doodden alle inwoners, maar lieten de man met heel zijn familie in leven. ²⁶Hij trok naar het land van de Hethieten. Daar bouwde hij een stad die hij Luz noemde, en die zo heet tot op de dag van vandaag. (1:22-26)

maar ze ondervonden ook weerstand en hadden last van gemakzucht (?).

¹⁹Met de hulp van de HEER maakte Juda zich meester van het bergland, maar het lukte niet om de bewoners van de laagvlakte te verdrijven, want die beschikten over ijzeren strijdwapens. ²⁰Hebron werd, overeenkomstig de woorden van Mozes, toegewezen aan Kaleb, die de drie zonen van Enak uit de stad verdreef. ²¹Maar de Jebusieten in Jeruzalem werden door de stam Benjamin niet verdreven; zij wonen er tot op de dag van vandaag samen met de Benjaminiten. ²⁷De stam Manasse heeft zich niet meester gemaakt van Bet-San en Taänach en de omliggende dorpen. Ze verdreven ook de inwoners van Dor, Jibleam en Megiddo en de omliggende dorpen niet; in dit gebied handhaafden de Kanaänieten zich. ²⁸Toen de Israëlieten sterker werden, legden ze de Kanaänieten herendienst op, maar ze verdreven hen niet. ²⁹De stam Efraïm heeft de inwoners van Gezer niet verdreven; de Kanaänieten daar bleven in hun midden wonen. ³⁰De stam Zebulon heeft de inwoners van Kitron en Nahalol niet verdreven; de Kanaänieten bleven in hun midden wonen en werden gedwongen tot herendienst. ³¹De stam Aser heeft de inwoners van Akko en Sidon niet verdreven en Achlab, Achzib, Chelba, Afek en Rechob niet veroverd; ³²de Aserieten vestigden zich te midden van de Kanaänieten die er woonden en verdreven hen niet. ³³De stam Naftali heeft de inwoners van Bet-Semes en Bet-Anat niet verdreven; ze vestigden zich te midden van de Kanaänieten die er woonden en dwongen hen tot herendienst. ³⁴De stam Dan werd door de Amorieten teruggedrongen tot in het bergland en kreeg geen kans naar de laagvlakte af te dalen. ³⁵De Amorieten handhaafden zich in Har-Cheres, Ajjalon en Saälbim, maar toen de nakomelingen van Jozef sterker werden, dwongen zij hen tot

herendienst. ³⁶Het gebied van de Amoriëten reikte tot aan de Schorpioenenpas, tot aan Sela en verder. (1:19-21, 27-36)

Dat valt verkeerd bij God

¹Er kwam een engel van de HEER uit Gilgal naar Bochim. Daar zei hij: 'Ik heb jullie uit Egypte geleid naar het land dat ik jullie voorouders onder ede had beloofd. Ik heb gezegd dat ik mijn verbond met jullie nooit zou verbreken. ²Maar jullie mochten geen verdragen sluiten met de inwoners van dit land en hun altaren moesten jullie afbreken. Maar jullie hebben niet geluisterd naar wat ik heb gezegd. Hoe hebben jullie dat kunnen doen? ³Daarom heb ik besloten dat ik de inwoners van dit land niet voor jullie zal verdrijven. Zij zullen jullie in hun netten verstrikken en hun goden zullen jullie ondergang worden.' ⁴Toen de engel van de HEER deze woorden tot de Israëliëten had gesproken, barstte het volk in gejammer uit. ⁵Ze noemden die plaats Bochim [jammerplaats]. (2:1-5)

(wat die engel nog steeds in Gilgal deed, weet ik ook niet) en dan gaat het mis mis mis...

¹⁰Toen ook zijn leeftijdsgenoten met hun voorouders waren verenigd, kwam er een volgende generatie, die niet vertrouwd was met de HEER en wat hij voor Israël had gedaan.

¹¹De Israëliëten begonnen te doen wat slecht is in de ogen van de HEER: ze gingen de Baäls dienen. ¹²Ze keerden de HEER de rug toe, de God van hun voorouders, die hen uit Egypte had geleid, en begonnen achter andere goden aan te lopen die werden vereerd door de volken waartussen ze woonden. Door voor die vreemde goden te buigen krenkten ze de HEER. ¹³Ze keerden hem de rug toe om Baäl en de Astartes te dienen. ¹⁴Toen ontstak de HEER in woede tegen de Israëliëten. Hij leverde hen uit aan roversbenden en aan de hen omringende vijanden, zodat ze daartegen geen stand meer hielden. ¹⁵Telkens als ze iets tegen hun vijanden ondernamen, werkte de HEER hen tegen, zoals hij hun gezegd en gezworen had. Steeds weer kregen de Israëliëten het zwaar te verduren. ¹⁶Dan liet de HEER een rechter optreden om het volk te leiden en het te bevrijden van de roversbenden.

¹⁷Maar ook naar hun rechters luisterden ze niet; ze gaven zich af met andere goden en bogen zich voor hen neer. Binnen de kortste keren dwaalden ze weer af van de weg die hun voorouders waren gegaan: die hadden de geboden van de HEER gehoorzaamd, maar zij niet. ¹⁸Steeds wanneer de HEER een rechter liet optreden, stond hij die bij. Want wanneer het volk zuchtte onder het juk van onderdrukkers, kreeg de HEER medelijden en verlostte hij hen van hun vijanden zolang die rechter leefde. ¹⁹Maar wanneer de rechter dan stierf, verviel het volk van kwaad tot erger. Meer nog dan hun voorouders liepen ze achter andere goden aan om die te dienen en bogen ze zich voor hen neer. Ze weigerden hardnekkig hun kwalijke praktijken op te geven.

²⁰De HEER ontstak in woede tegen Israël en zei: 'Dit volk overtreedt de regels van het verbond die ik hun voorouders heb opgelegd en het luistert niet naar mij. ²¹Ik zal daarom geen enkel volk meer verdrijven dat nog in het land woont toen Jozua stierf.' ²²⁻²³De HEER had die volken namelijk in het land laten blijven en ze niet onmiddellijk verdreven omdat hij de Israëliëten op de proef wilde stellen. Hij had ze niet aan Jozua uitgeleverd, omdat hij wilde zien of de Israëliëten zich net als hun voorouders zouden houden aan de weg die hij hun had gewezen of niet.

¹⁻²Om de Israëliëten die de strijd tegen de Kanaänieten niet hadden meegemaakt te leren hoe het er in de oorlog aan toe gaat (dus alleen om de nieuwe generaties die nog geen ervaring met de strijd hadden opgedaan daarmee vertrouwd te maken), had de HEER de volgende volken in het land laten blijven: ³de Filistijnen in hun vijf vorstendommen en verder de Kanaänieten, de Sidoniërs en de Chiwviëten die in het

Libanongebirge leefden, vanaf de Baäl-Hermon tot aan Lebo-Hamat. ⁴Deze volken waren overgebleven om de Israëlieten op de proef te stellen, opdat de HEER te weten zou komen of zij de geboden zouden gehoorzamen die hij hun voorouders bij monde van Mozes had opgelegd. ⁵Maar toen de Israëlieten eenmaal tussen de volken van Kanaän woonden, te weten de Hethieten, Amoriëten, Perizzieten, Chivvieten en Jebusieten, ⁶namen ze hun dochters tot vrouw en gaven ze hun eigen dochters aan de zonen van die volken, en dienden hun goden. (2:10-3:6)